

BESLUT

2016-03-21

Dnr: 15/02878

SAKEN

SVT Nyheter Norrbotten, SVT1, 2015-10-21, kl. 18.30 och 19.55, inslag om en attackerad hund; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen handlade om att en hund blivit attackerad och fått så allvarliga skador att den behövde avlivas. I inledningen av inslaget klockan 18.30 visades texten "Varg dödade hans hund" i bild. Följande sades i inslaget.

(Hundägare) – Jag släpper ut tre hundar och de sticker i väg direkt upp till skogen. Så tog jag bilen och for upp, upp på berget här bakom. Och två stycken av dem drev ju redan då och den tredje hörde jag inte av alls. Och det gick någon timme minst och så kommer killen, grannen här nerifrån, körandes upp till mig. Jag frågade hur du kunde ha hittat mig. "Ja, vi har sökt efter dig därför att vi har en skadad hund på vägen hemma, på gården hemma hos mig." (Reporter) – I går skadades [hundägarens] hund i Råneå så svårt att den fick avlivas. [Personnamn] som är naturbevakare vid länsstyrelsen visade bilder på hundens skador för SVT. Men vi får inte filma dem. (Hundägare) – Här dog hon. Det är rester från filten. Halsen var ju uppriven, det var ett hål just nedanför struphuvudet här som var åtminstone som en, du kunde sticka ner ett finger i det. Det rann ju blod hela tiden ur detta. Bogarna var tuggade i, höger lår på insidan var upprivet och ätet från, ätet från själva levande hunden [...].

(Naturbevakare) – Det är så kraftiga skador så det är inte just några andra djur som kan åstadkomma så rejäla skador. Det är sådan kraft i betten så det är en varg eller en annan riktigt stor och stark hund. Och varg är ju mycket mer sannolikt än en annan hund. Så, jag tror att det är en varg helt enkelt. (Reporter) – Det är ungefär tio hundar om året som dödas av varg i Sverige, enligt länsstyrelsen. (Reporter) – Får man inte räkna lite med att risken finns att de kan bli tagna av en varg för att man ändå släpper ut dem? (Hundägare) – Inte här. Vi har inte haft varg här på hundratals år. Det har gått så jättefint. Det får inte vara så här. Vi ska inte alls ha dem här. Definitivt inte.

I början av inslaget klockan 19.55 visades samma text som i föregående inslag och följande sades.

(Nyhetspresentatör) – Så ska vi till Råneå för som vi berättade i går så skadades en hund så allvarligt av en varg att den fick avlivas. Så här berättar [hundägaren] själv om händelsen. (Hundägare) – Jag släpper ut tre hundar och de sticker i väg direkt upp till skogen. Så tog jag bilen och for upp på berget här bakom. Två stycken av dem drev ju redan då och den tredje hörde jag inte av alls. Och det gick någon timme minst och så kommer killen, grannen här nerifrån, körandes upp till mig. Jag frågade hur du kunde ha hittat mig. "Ja, vi har sökt efter dig därför att vi har en skadad hund på vägen hemma, på gården hemma hos mig." (Reporter) – I går skadades [hundägarens] hund i Råneå så svårt att den fick avlivas.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att inslagen strider mot kraven på opartiskhet och saklighet och anför sammanfattningsvis följande.

En naturbevakare från Länsstyrelsen i Norrbotten som medverkade i inslagen gjorde troligt att det kunde röra sig om ett vargangrepp, men sa också att det inte gick att utesluta att angreppet gjorts av en stor hund. Det var alltså inte alls klarlagt att det rörde sig om ett vargangrepp. Trots detta påstod Sveriges Television (SVT), i både publiceringar på webben och i nyhetsinslag på tv, att det var en varg som låg bakom angreppet. Dessutom tillskrev SVT tillsynsmannen den utsagan, trots att han inte påstått att det rörde sig om en varg. Tillsynsmannen lanserade varg som en sannolik hypotes, men nämnde "stor hund" som något som inte kunde uteslutas. SVT förvrängde fakta och kom med felaktiga påståenden, och bidrog till att späda på det varghat som redan är mycket utbrett.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och anför följande.

En löpsedelstext är till sin natur ofta tillspetsad för att väcka intresse hos tittarna. *SVT Nyheter Norrbotten* var i det här fallet ett av flera lokala medier som beskrev händelsen på samma sätt.

Det är riktigt att naturbevakaren från länsstyrelsen i intervjun i det ena inslaget inte slog fast med hundra procents säkerhet att det var en varg som hade attackerat hunden. Det går nämligen inte, enligt naturbevakaren själv, att ge ett hundraprocentigt svar såvida vargen inte har lämnat avföring intill hunden och man kan hitta dna eller såvida det är spårsnö. Däremot konstaterade han, efter att ha gått igenom hundens skador, att angreppet med stor sannolikhet var utfört

av en varg. Naturbevakarens citat där han förklarade hur han resonerade fanns med i sin helhet och han har inte heller i efterhand ifrågasatt rapporteringens innehåll eller utformning. Naturbevakaren är den mest erfarna på Länsstyrelsen i Norrbotten och har haft uppdraget sedan år 1981.

Till saken hör att även på länsstyrelsens egen hemsida slogs det i samband med händelsen fast i rubriken att en varg attackerat hunden. Rubriken löd: "Stövare dödad av varg". Texten på länsstyrelsens hemsida avslutades med: "Länsstyrelsen inväntar snöförhållanden för att kunna spåra och säkerställa vargen och dess position i länet." Det skrevs alltså om vargen – ingen annan alternativ orsak nämndes.

Vid en senare kontakt med naturbevakaren har han bekräftat för SVT att det visat sig att en varg befunnit sig i området där hunden attackerades och att han känner sig "trygg med att påstå att det var en varg som attackerade hunden".

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämndens uppgift är att pröva om innehållet i sända program följer de regler och villkor som gäller för sändningarna. I nämndens uppgift ingår inte att pröva textinformation på programföretagens webbplatser. Anmälarens kritik i detta avseende lämnas därför utan åtgärd.

Nämnden anser att det, i synnerhet i inslaget klockan 19.55, kunde framstå som klarlagt att det var en varg som attackerat och dödat hunden – trots att besiktningsmannen från länsstyrelsen som medverkade i inslaget klockan 18.30 inte uteslöt att det kunde ha varit en stor hund. Nämnden anser dock, mot bakgrund av handlingarna i ärendet, att SVT visat tillräcklig grund för

uppgifterna i inslagen. Nämnden kan vidare inte finna att inslagen strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Sofia Karlsson.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Sofia Karlsson

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.